

DET KONGELIGE
OLJE- OG ENERGIDEPARTEMENT

200703469-117

511

KE/ARO

Ifølge liste

KOPI

Deres ref

Vår ref
09/1832

Dato
28.8.2013

Vesterålskraft Vind AS – Ånstadblåheia vindkraftverk i Sortland kommune – klagesak

Innledning

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) ga den 25. mai 2012 Vesterålskraft Vind AS konsesjon til å bygge og drive Ånstadblåheia vindkraftverk i Sortland kommune i Nordland fylke. Konsesjonen omfatter inntil 50 MW installert effekt, tilsvarende en årlig produksjon på inntil 115 GWh, og tilhørende 66 kV nettilknytning.

NVEs vedtak ble påklaget av Vern Ånstadblåheia og Lafjellet (VÅL) og Norges Miljøvernforbund (NMF) i brev av henholdsvis 13. juni 2012 og 5. juni 2012.

Klagene fra VÅL ble i NVEs vedtak av 21. september 2012 avvist med bakgrunn i at organisasjonen ikke hadde rettslig klageinteresse. VÅL påklaget avvisningsvedtaket i brev av 27. september 2012.

NVE fant ikke grunnlag for å oppheve eller endre sitt konsesjonsvedtak, og saken ble derfor oversendt til Olje- og energidepartementet ved brev av 24. oktober 2012.

Departementet ga i vedtak av 22. mars 2013 VÅL klagerett i saken da klagen ble ansett fremsatt på vegne av Naturvernforbundet i Nordland.

Departementet har mottatt tillegg til klage fra Naturvernforbundet i brev av 3. juni 2013. Vedlagt var kartlegging og verdisetting av friluftsområdet i Vesterålen av Vesterålen Regionråd, Friluftsrådet, fra 29. mai 2013.

Postadresse
Pb 8148
0033 Oslo

<http://www.oed.dep.no/>

Kontoradresse
Akersgata 59

postmottak@oed.dep.no Telefon 22 24 90 90

Saksbehandler
Gro Caroline Sjølie
Tlf: 22 24 62 91
Org no. 977 161 630

Bakgrunn

Vesterålskraft Vind AS søkte 11. mai 2011 om konsesjon for å bygge og drive Ånstadblåheia vindkraftverk med tilhørende nettilknytning i Sortland kommune. Søknaden omfattet bygging og drift av et vindkraftverk med 9-14 vindturbinder med samlet installert effekt på inntil 50 MW.

Planområdet for vindkraftverket er på om lag 5,5 km², avgrenset av fylkesvei 820 i nord og øst, og fylkesveg 951 i sør.

Olje- og energidepartementet gjennomførte klagebefaring i området 23. mai 2013 sammen med representanter fra VÅL og Norges Naturvernforbund, (heretter klagerne) og Vesterålskraft Vind AS. Det ble i forbindelse med befaringen avholdt møte med Vesterålskraft Vind AS og klagerne. NMF møtte ikke på befaringen.

Klagen

Klagerne anfører at tiltaket berører et viktig friluftsområde i Sortland, og mener tiltaket er mer kontroversielt enn det som er lagt til grunn for saksbehandlingen i NVE. Klagerne mener NVEs beslutning ikke i tilstrekkelig grad vektlegger faren for iskasting. I tillegg anfører klagerne at tiltaket har dårlig samfunnsøkonomi og at konsekvensutredningen om fugl ikke er gjennomført på en tilfredsstillende måte.

Klagegrunnene fra VÅL og NMF er i stor grad overlappende, og departementet behandler derfor anførselene tematisk.

Departementets vurdering

Innledning

Departementet skal i klagebehandlingen vurdere de synspunkter klagerne kommer med. Departementet kan prøve alle sider av saken og ta hensyn til nye omstendigheter, jf. forvaltningsloven § 34 annet ledd. I departementets vurdering av om konsesjon etter energiloven skal opprettholdes, må fordelene og ulempene ved det omsøkte tiltaket veies opp mot hverandre. Energiloven skal sikre at produksjon, omforming, overføring og fordeling av energi foregår på en samfunnsmessig rasjonell måte.

I den skjønnsmessige vurdering som foretas etter energiloven ved avgjørelsen av klagen på tillatelse til bygging og drift av dette vindkraftverket, vurderes miljøkonsekvensene av tiltaket i et helhetlig og langsiktig perspektiv, der hensynet til kraftforsynings sikkerheten og tiltakets bidrag i satsingen på fornybar energi og eventuelt tap eller forringelse av naturmangfoldet på sikt avveies. Prinsippene i naturmangfoldloven § 7, jf. §§ 8-12 legges til grunn som retningslinjer for vedtak etter energiloven. Det vises i den sammenheng til forvaltningsmålene om naturtyper, økosystemer og arter i naturmangfoldloven §§ 4 og 5. Disse forvaltningsmålene iakttas ved departementets behandling av denne klagesaken.

Departementet legger til grunn at Norge, gjennom fornybardirektivet og opprettelsen av et felles elsertifikatmarked med Sverige, har forpliktet seg til å øke utbyggingen av fornybar energi vesentlig. Vindkraft og vannkraft er de to energibærerne som kan bidra med ny produksjonskapasitet i et betydelig omfang. Vindkraften vil derfor være sentral for oppnåelsen av Norges fornybareambisjoner.

Saksbehandlingen

I samsvar med naturmangfoldloven § 8 første ledd bygger departementet klagebehandlingen på følgende dokumentasjon som kunnskapsgrunnlag i saken:

- Konesjonssøknaden med konsekvensutredninger og NVEs konsesjonsvedtak av 25. mai 2012 inkl. høringsuttalelser.
- Klagen på NVEs konsesjonsvedtak og NVEs vurdering av disse i brev av 24. oktober 2012.
- Departementets befarings- og folkemøte 23. mai 2013.
- Oppdaterte registreringer i *Naturbase* og *Artsdatabanken*.
- Regional plan om vindkraft i Nordland 2009-2011 – Arealmessige vurderinger og Miljøverndepartementets merknader til denne av 27. februar 2013.
- Vesterålen Regionråd, Friluftsrådet, kartlegging og verdisetting av friluftsområder i Vesterålen av 29. mai 2013.

Departementet har som ledd i behandlingen ajourført utredningene med ny foreliggende informasjon, med utgangspunkt i registreringer i *Naturbase* og *Artsdatabanken*.

Kravet til kunnskapsgrunnlag skal stå i et rimelig forhold til sakens karakter og risiko for skade på naturmangfoldet. Etter departementets vurdering gir den samlede dokumentasjon i denne saken tilstrekkelig grunnlag for å drøfte og vurdere effekten av vindkraftverkene på naturmangfoldet slik naturmangfoldloven § 8 krever. Også virkningene av tiltaket er beskrevet på tilstrekkelig vis. Den samlede dokumentasjon gir også et godt grunnlag for den overordnede avveining av alle relevante hensyn som skal skje etter energiloven, jf. også prinsippet i forvaltningsloven § 17.

Klagerne anfører at saksbehandlingen er mangelfull. Klagen går i all hovedsak ut på at motstanderne ikke er blitt hørt fra tidlig i prosessen, at søknaden og utredningene om naturmangfold og friluftsliv er mangelfulle og at konsesjonsvedtaket er fattet på mangelfullt grunnlag.

NVE mottok melding om planlegging av Ånstadblåheia vindkraftverk 7. april 2006. Korrigert melding ble sendt NVE 17. august 2009. Meldingen ble sent på høring til berørte interesser i brev av 16. september 2009, og NVE arrangerte møte med lokale og regionale myndigheter og offentlig møte i Sortland. NVE fastsatte utredningsprogrammet for Ånstadblåheia vindkraftverk 21. oktober 2010 og det ble forelagt Miljøverndepartementet før det ble oversendt tiltakshaver. Søknaden med

konsekvensutredning ble sendt på høring 11. mai 2011. Offentlig høring ble kunngjort i Bladet Vesterålen, Sortlands Avis og Norsk Lysingsblad. Vern Ånstadblåheia og Lafjellet og Naturvernforbundet i Nordland var to av flere parter som fikk saken til uttalelse.

NVE og departementet har i den videre prosessen hatt folkemøter i Sortland kommune og foretatt befaringer i området. Befaringsprogrammet for departementets klagebehandling ble utarbeidet i samråd med klagepartene, og under folkemøtet fikk alle som ønsket det komme til orde. Etter departementets vurdering er saken godt opplyst og kunnskapsgrunlaget er tilstrekkelig for å fatte vedtak i saken.

Fylkesdelplan for vindkraftverk

Nordland fylkeskommune har utarbeidet "Regional plan om vindkraft i Nordland 2009-2021 – Arealmessige vurderinger." Planen ble vedtatt av Nordland fylkesting 30. november 2009, og behandlet i Miljøverndepartementet 27. februar 2013.

Ånstadblåheia vindkraftverk er plassert i kategori 1, med antatt minst konsekvens for miljø – og samfunnsinteresser.

Klagerne anfører at da Nordland fylkeskommune skulle utarbeide planen for vindkraftverk, hadde den ikke tilstrekkelig data for å kunne lage en slik plan. I stedet begynte de å saksbehandle de allerede meldte vindkraftlokalitetene uten å innhente ny kunnskap. Klagerne mener derfor at fylkesdelplanen mangler faglig grunnlag på de fleste områder.

I Miljøverndepartementets behandling av regionalplanen uttaler departementet at regionalplanen kan legges til grunn for behandling av vindkraftverk under planlegging i fylket. Departementet forutsetter at det ved vurdering av planlagte vindkraftverk legges til grunn overordnede og helhetlige vurderinger av områder basert på samlet konfliktnivå, i tråd med nasjonale vindkraftretningslinjer.

Departementet konstaterer at fylkesdelplanen har vurdert vindkraftverket til å ha stor konflikt med biologisk mangfold, kulturminner og kulturmiljø og INON. Videre merker departementet seg at fylkesdelplanen vurderer vindkraftverket til ikke å være i konflikt med friluftsliv.

Når det gjelder fylkesdelplanens betydning for konsesjonsbehandlingen, utarbeidet Miljøverndepartementet og Olje- og energidepartementet i 2007 "Retningslinjer for planlegging og lokalisering av vindkraftverk." I den heter det at når godkjente regionale planer foreligger, vil disse inngå i grunnlaget for NVEs behandling av enkeltprosjekter lokalisert innenfor planområdet. Søknader lokalisert i områder som i planen er vurdert å være spesielt konfliktfylt, bør normalt ikke imøtekommes. Konsesjonsmyndighetene må imidlertid alltid foreta en konkret vurdering av alle fordeler og ulemper i hvert tilfelle, inkludert mulighetene for avbøtende tiltak.

Konsesjonssystemet er et sentralt virkemiddel for å oppnå nasjonale energipolitiske mål. Dette innebærer at konsesjonsmyndigheten også må vektlegge andre forhold enn de hensyn som i planene er vektlagt ut fra regionale vurderinger og prioriteringer. Konsesjonsbehandlingen er dessuten basert på mer detaljert og utfyllende kunnskap innhentet gjennom konsekvensutredninger og høringer av konkrete prosjekter, herunder konsekvensene av eventuell nettførsterkning. Dette innebærer at konsesjonssøknader for prosjekter som ligger innenfor et område som i den regionale planen er vurdert til å ha akseptabelt konfliktpotensial kan bli avslått, og at det kan bli gitt konsesjon til prosjekter som ligger utenfor slike områder.

Fylkesdelplanen inngår i vurderingen av om det skal gis konsesjon til Ånstadblåheia vindkraftverk. Den endelige konsesjonsvurderingen må bero på en helhetlig avveining av alle relevante hensyn.

Friluftsliv og iskasting

Klagerne anfører at vindkraftutbyggingen vil berøre et viktig friluftsområde i Sortland. Klagerne mener området har mange brukere som skiløpere, turfolk, skoleklasser, hangglidere, brettkjørere og alpinister. Fjellet har lett adkomst og vegforbindelse for en stor del av kommunens innbyggere. I deler av det påtenkte utbyggingsområdet ligger Vesterålens eneste større alpinanlegg og klagerne frykter brukerne av dette og resten av fjellet vil bli utsatt for iskasting. Det anføres videre at Nordland fylke har satt i gang arbeid med verdsetting av friluftsområder for å forhindre tap av verdifulle områder for rekreasjon og mosjon, og at Ånstadblåheia og Lafjellet vil bli å anse som et slikt friluftsområde. Klagerne mener at fagrapporten "*Konsekvensutredning for friluftsliv og ferdsel*" ikke fremstiller områdets friluftsliv- og rekreasjonskvaliteter rettmessig, og er uenig i rapportens konklusjon om at tiltakets omfang vil ha middels negativ konsekvens for friluftsliv og ferdsel. De mener at datagrunnlaget ikke er godt nok og at området burde vært oppdelt i flere deler.

Departementet konstaterer at konsekvensutredningen og fylkesdelplanen indikerer at friluftslivinteressene i og rundt planområdet er relativt begrensede. Opplysninger fra klageparter og rapporten fra Vesterålen Regionråd, ilegger området imidlertid en betydelig større vekt som friluftsområde.

Konsekvensutredningen vurderer området, med bakgrunn i den generelle bruken til friluftslivaktiviteter, til å ha middels verdi. Omfanget av tiltaket vurderes til middels negativt. Tiltakets samlede konsekvens blir vurdert til middels negativ for friluftsliv og ferdsel i planområdet. Avbøtende tiltak som er foreslått i konsekvensutredningen er å sikre at allmennheten fremdeles har tilgang til bruk av området i friluftsliv sammenheng og at det settes opp varselskilt ved innfallsportene til området om faren for iskasting.

I tilleggskriv av 29. mai 2013 fra Vesterålen Regionråd, Friluftsrådet, er det redegjort for en foreløpig kartlegging av Hornvannet – Rødli – Lafjellet. Områdene er verdisatt fra bokstavene D til A, hvor D har lavest verdi og A er "indrefiletten av områder." Stedet

Hornvannet – Rødli - Lafjellet var verdisatt til karakteren A. Alpinanlegget er også verdisatt til karakteren A.

Etter departementets vurdering vil Ånstadblåheia vindkraftverk medføre negative virkninger for det lokale tradisjonelle friluftslivet i planområdet og tilgrensede områder. Ånstadblåheia og Lafjellet anses som lett tilgjengelig friluftsområde og et viktig gode ved å bo i bygda. De negative virkningene vil innebære visuelle virkninger, perioder med fare for iskasting og vindturbinene vil etter departementets vurdering dominere friluftslivsopplevelsen i planområdet. Det vil i perioder også være støy og skyggekast fra turbinene.

Departementet har merket seg at området er et viktig friluftsområde for beboerne i Holmstad-bygda og Holmstaddalen. Departementet mener imidlertid at etablering av vindkraftverket ikke er til hinder for at Ånstadblåheia og Lafjellet fremdeles kan brukes til friluftsliv, men områdene vil være mindre attraktive og vil se annerledes ut. En etablering av vindkraftverket med veinett kan på den annen side føre til annen og økt bruk av området. Alternative områder for friluftsliv og turgang vil være Steiroblåheia og Sortlandsmarka.

Departementet konstaterer at for enkelte høringsinstanser anses konfliktnivået som svært høyt. I følge konsekvensutredningen er området vurdert å ha middels verdi ut fra bruken til friluftaktiviteter. Departementet legger i sin vurdering vekt på at alpininteressene er positiv til at det bygges vindkraftverk på Ånstadblåheia og Lafjellet.

Når det gjelder iskast har NVE lagt til grunn at deler av alpinanlegget ligger innenfor det som kan betegnes som risikozonen for iskast. Iskast fra vindkraftverket kan utgjøre en sikkerhetsrisiko for deler av alpinanlegget. NVE har derfor satt vilkår i konsesjonen om at det skal gjennomføre en risikovurdering og redegjøres for adekvate tiltak for å redusere faren for iskast til et minimum. Departementet legger til grunn at tiltakene tar utgangspunkt i at området skal kunne benyttes på samme nivå som tidligere, og slutter seg for øvrig til NVEs vurdering.

Etter departementets vurdering er ikke hensynet til friluftsliv til hinder for å gi konsesjon til Ånstadblåheia vindkraftverk.

Landskap

Klagerne anfører at vindkraftverket vil ha stor negativ virkning for landskapet i Sortland.

I følge konsekvensutredningen vil en realisering av Ånstadblåheia vindpark være negativt for landskapsbildet i området.

Konsekvensene for landskapet ved realiseringen av Ånstadblåheia vindpark er etter departementets vurdering negative for landskapet. Synlighetskartet og erfaring fra

befaringen viser at hele eller deler av vindkraftverket vil være synlig i store deler av Sortlandsundet, i området mot Jennestad, Frøskeland og Holmstad, samt i Holmestaddalen og Bøblåheia/Steriblåheia/Vik.

Departementet merker seg at Ånstadblåheia betegnes som et landemerke og har stor symbolverdi, og at utbygging på Lafjellet vil ha stor negativ virkning for landskapsopplevelsen i Holmestaddalen og nærmiljøet til beboerne her. Turbinen nærmest Holmstaddalen ligger omtrent en kilometer fra nærmeste bebyggelse. Det er anført at en eventuell fjerning av turbinene på Lafjellet vil redusere konfliktene med hensyn til landskapspåvirkningen i Holmstaddalen. Etter tiltakshavers mening vil det være av avgjørende betydning for økonomien i prosjektet at utbyggingsplanene kan realiseres fullt ut. Et bærekraftig økonomisk prosjekt forutsetter bygging av turbiner på både Ånstadblåheia og Lafjellet som omsøkt. Departementet konstaterer at fylkesmannen i Nordland har trukket innsigelsen til søknaden som gikk ut på utbyggingen av Lafjellet.

Departementet vil bemerke at de fleste vindkraftverk ligger i områder som i utgangspunktet er preget av få tekniske inngrep, og vindturbinene vil generelt ha stor innvirkning på landskapet i området. Departementet konstaterer at planområdet og omliggende områder er relativt typiske for landskapsregionen, med avrundede fjellheier og vegetasjon bestående av bjørkeskog og granplantefelt. Landskapet er i utredningen vurdert å ha middels verdi i regional og nasjonal sammenheng. Departementet legger vekt på at det planlagte utbyggingsområdet allerede er preget av inngrep. På toppen av Ånstadblåheia står det i dag to kommunikasjonsmaster og et tilhørende servicebygg. Tilgrensende planområdet ved fjellfoten mot sør, er det etablert et alpinanlegg med skiheis, lysmaster og tilhørende servicebygg.

Etter departementets vurdering vil ikke hensyn til landskap være avgjørende for vurderingen av en utbygging av Ånstadblåheia vindkraftverk.

Reiseliv og turisme

Vern Ånstadblåheia og Lafjellet anfører at Ånstadblåheia er spesielt vakker, med sin rene silhuett, sett fra innfallsportene til Sortland. De anfører derfor at et vindkraftverk vil være uheldig for reiselivsnæringen.

Ut i fra en forutsetning om at antall vindparker langs Nordlandskysten holdes på et lavt nivå, vil vindparken etter konsekvensutredningen ikke ha nevneverdig effekt ut fra kriteriet "Nordland – opplev verdens vakreste kyst". Ut i fra kriteriet "Levende kystkultur" vil etableringen ha en middels positiv effekt. Forutsatt at det kan utvikles synergieffekter av utbyggingen, er reiselivsbedriftenes holdning at vindparken vil ha en middels positiv effekt.

Når det gjelder de samlede virkningene for reiseliv er det etter departementets vurdering, trolig visuell påvirkning som vil ha størst betydning. Hurtigruten og annen

kysttrafikk passerer forbi mange planlagte og enkelte eksisterende vindkraftverk langs hele kysten. Avhengig av hvor mye vindkraft som realiseres, kan vindkraften påvirke reiselivsopplevelsen. Graden av påvirkning vil være individuell, og blant annet avhenge av den enkeltes holdning til vindkraft.

Departementet vil også legge til at vindkraftverk også kan oppfattes som et positivt landskapselement ved at dette representerer elektrisitetsproduksjon som er basert på en fornybar energikilde.

Etter departementets vurdering vil reiselivsernæringen i Sortland kommune i liten grad påvirkes negativt av vindkraftverket, og hensynet til reiselivet er ikke til hinder for å gi konsesjon til vindkraftverket.

Naturmangfold

Vegetasjon og naturtyper

Klagerne anfører at naturtyper ikke er kartlagt i fagrapporten for flora, og at det er mangler ved oppfyllelse av utredningskravene.

Departementet viser til at NVE som ledd i konsesjonsbehandlingen, har vurdert alle utredningene som er gjennomført i forbindelse med konsesjonssøknaden. Når det gjelder vurderingene av virkningene på flora og fauna, har NVE konkludert med at utredningen både tilfredsstillt kravene i utredningsprogrammet og gir et tilstrekkelig kunnskapsgrunnlag for beslutningen, jf. naturmangfoldloven § 8 og forvaltningsloven § 17.

I følge konsekvensutredningen er det ikke registrert noen truede eller nær truede arter eller verdifulle vegetasjonstyper i planområdet, og området er vurdert å ha liten botanisk verdi. Utbyggingen vurdert å medføre liten negativ konsekvens for naturtyper, flora og vegetasjon.

Trasé for adkomstvei og nettilknytning er ikke konsekvensutredet. Departementet viser i den forbindelse til vilkåret om forundersøkelse av areal for adkomstvei og nettilknytning for tema naturmangfold. Hvis det registreres sårbare arter eller naturtyper, skal det redegjøres for hvordan ulemper for naturtyper og vegetasjon/planter kan unngås ved plantetilpasninger i miljø- og transportplan. Departementet legger til grunn at traseen til adkomstveg delvis vil følge eksisterende skogsvei. Inngrepet i landskapet og virkningene for vegetasjon og planter forventes derfor å bli mindre enn ved etablering av helt ny trasé. NVE har også satt vilkår at det skal benyttes miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder for å unngå eller begrense skader på naturmangfold, jf. naturmangfoldloven § 12. Departementet legger disse vilkårene til grunn for sin vurdering.

Departementet har oppdatert kunnskapsgrunnlaget med nyere registreringer i Naturbase og Artsdatabanken. Departementet vurderer planområdet og nærliggende områder til å ha liten verdi for vegetasjon.

Departementet vurderer de negative virkningene for vegetasjon til å være små. Departementet viser til vilkåret om at anlegget skal bygges, drives og vedlikeholdes i henhold til miljø- og transportplan. Planen skal innholde en beskrivelse av hvordan landskaps- og miljøforhold skal ivaretas i anleggs- og driftsperioden, herunder hensyn til myrområdene mellom Ånstadblåheia og Lafjellet og det grunne lille vannet vest for Ånstadblåheia. Departementet legger dette vilkåret til grunn, og finner at eventuelle viktige botaniske forekomster kan unngås gjennom detaljplanleggingen.

Etter departementets vurdering vil ikke hensyn til vegetasjon og naturtyper være avgjørende for om det skal gis tillatelse til en utbygging av Ånstadblåheia vindkraftverk.

Fugl

Klagerne anfører at en utbygging vil få store negative virkninger på fuglelivet i området.

Det er registrert en rekke fuglearter i planområdet. I følge konsekvensutredningen er det sannsynlig at det finnes hekkende spurvehauk innenfor planområdet. Etter rødlisten fra 2010 er det imidlertid kun bergirisk som er rødlistet art med status som nær truet som er registrert i området. I følge konsekvensutredningen er det ingen indikasjon på at arten hekker i planområdet. Det er videre ikke kjent at planområdet utgjør en del av viktig trekkruter for fugl. Hovedvårtrekket av rastende kortnebb- og hvitkinngås går langs Sortlandsundet, noen kilometer øst og nord for planområdet. Det kan ikke helt utelukkes at det betydelige gåsetrekket og rastingen i noen grad kan bli påvirket av vindkraftutbyggingen, men departementet legger til grunn at avstanden til hovedtrekket og rasteplassene antas å være tilstrekkelig stor til å unngå kollisjoner og annen påvirkning.

Departementet merker seg at planområdet i konsekvensutredningen vurderes å være av liten regional verdi med hensyn til biologisk mangfold.

Departementet har oppdatert kunnskapsgrunnlaget med nyere registreringer i Naturbase og Artsdatabanken. Departementet vurderer planområdet og nærliggende områder til å ha liten verdi for fugl.

Departementet legger til grunn at tiltaket ikke vil true forvaltningsmålet for arter, jf. naturmangfoldloven § 5, og at hensynet til fugl ikke er til hinder for utbygging av Ånstadblåheia vindkraftverk.

Samfunnsøkonomi

Klagerne mener at grunnlaget for å gi konsesjon til vindkraftanlegget på Ånstadblåheia og Lafjellet ikke er tilstede ut fra økonomi og vindforhold.

Departementet påpeker at lokale vindressurser er en av mange faktorene som samlet sett avgjør et prosjekts lønnsomhet. Det vil generelt være stor usikkerhet ved beregninger av brukstid. Målinger, som har pågått siden 2004, indikerer at de gjennomsnittlige vindressursene på Ånstadblåheia utgjør om lag 7,6 m/s i 90 meters høyde. Det er beregnet middelvind for turbiner varierende fra 7 m/s opp mot 9 m/s.

NVE legger til grunn en gjennomsnittlig brukstid på 2 700 timer. Dette ligger innefor det spenn for brukstiden som anses realistisk for vindkraftverktutnyttelse med dagens vindturbinteknologi. NVE har lagt vekt på at det er gode vindforhold i området.

Departementet viser til at ledig nettkapasitet i området tilsier at nettilknytningskostnadene vil bli moderate. Infrastrukturkostnadene vil likeledes bli moderate. Tilgjengelig kai ligger i Sortland for ilandføring av komponenter, og planområdet ligger nært fylkesvei.

Departementet legger til grunn at etableringen av Ånstadblåheia vindkraftverk vil medføre positive økonomiske virkninger for Sortland kommune. Vindkraftverket vil bidra til økt sysselsetting lokalt og regionalt særlig i anleggsfasen, men også til en viss grad i driftsfasen. Bygging, drift og vedlikehold vil medføre økt etterspørsel etter varer og tjenester lokalt og regionalt.

Departementet kan ikke se at klagerens innvendinger mot økonomi og vindforhold kan være av betydning for vurderingen av om tillatelse til utbygging skal gis for det påklagede vindkraftverket.

Samlet vurdering

Olje- og energidepartementet har foretatt en samlet vurdering av alle de anførte ulempene ved en utbygging av Ånstadblåheia vindkraftverk. Ulempene er vurdert opp mot fordelene ved å få på plass et vindkraftverk med et tilskudd av fornybar energi på inntil 115 GWh årlig produksjon.

I vurderingen har departementet særlig lagt vekt på de gode vindressursene i området, og at vindkraftanlegget vil bidra positivt til forsyningssikkerheten i Vesterålen. Utbyggingen vil medføre en høy utnyttelse av eksisterende elektriske anlegg.

Departementet finner at vindkraftanlegget vil ha relativt små konflikter med naturmangfold, men vil ha negativ påvirkning på landskapet og det lokale friluftslivet. Departementet viser til at Nordland fylkeskommune har plassert prosjektet i kategori 1, med antatt minst konsekvens for miljø- og samfunnsinteresser.

Departementet legger vekt på at prosjektet har tilslutning fra Sortland kommune og fra Nordland fylkesting.

Departementet finner at fordelene ved utbygging av Ånstadblåheia vindkraftverk klart overstiger de skader og ulemper utbyggingen kan medføre. Grunnlaget for å gi konsesjon er derfor tilstede.

Ekspropriasjon

For ekspropriasjonstillatelsen løper det etter oreigningslova § 16 en frist på ett år for eksproprianten til å begjære skjønn. Ved klagebehandlingen av tillatelsen til det tiltaket det skal eksproprieres for, legger departementet på vanlig måte til grunn at ettårsfristen løper fra tidspunktet for departementets klagevedtak.

Konklusjon

Klagene fra Vern Ånstadblåheia og Lafjellet og Norges Miljøvernforbund tas ikke til følge.

NVEs vedtak av 25. mai 2012 om konsesjonene til Ånstadblåheia vindkraftverk opprettholdes.

Departementets avgjørelse kan ikke påklages, jf. forvaltningsloven § 28 tredje ledd første punktum.

Med hilsen

Per Håkon Høisveen (e.f.)
ekspedisjonssjef

Tollef Taksdal
underdirektør

Kopi

Nordland fylkeskommune	Fylkeshuset	8048	BODØ
Norges vassdrags- og energidirektorat	Postboks 5091 Majorstuen	0301	OSLO
Fylkesmannen i Nordland	Moloveien 10	8002	BODØ
Sortland kommune	Postboks 117	8401	SORTLAND

Adresseliste

Vern Åndstadblåheia og Lafjellet	Pb 33	8401	SORTLAND
Norges Miljøvernforbund	Skuteviksbodene 24	5035	BERGEN
Naturvernforbundet i Nordland	Loftfjellvegen 7	8614	YTTEREN
Vesterålskraft Vind AS	Pb 101	8401	SORTLAND